

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان با افتخار تقدیم می کند

استعداد تحصیلی

مشترک کلیه رشته‌ها

از سری کتاب‌های کمک آموزشی دکتری

علیرضا مروج

مؤسسه آموزش عالی آزاد

ماهان

www.mahan.ac.ir

سرشناسه	• مروج، علیرضا (۱۳۶۳)
عنوان	• استعداد تحصیلی
مشخصات نشر	• تهران، مشاوران صعود ماهان، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	• ۴۳۵ ص: جدول، نمودار (آمادگی دکتری)
فروست	• سری کتابهای کمک آموزشی دکتری
شابک	• ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۸-۵۹۷-۱
وضیعت فهرست نویسی	• فیبای مختصر
یادداشت	• این مدرک در آدرس http://opac.nali.ir قابل دسترسی است

استعداد تحصیلی

ناشر	• مشاوران صعود ماهان
مدیران مسئول	• هادی سیاری - مجید سیاری
مدیر برنامه ریزی و تولید	• سمیه بیگی
به قلم	• علیرضا مروج
صفحه آرای	• رویاسادات حسینی ارانی
نوبت و تاریخ چاپ	• اول / ۱۴۰۲
شمارگان	• ۲۵۰۰ نسخه
قیمت	• ۵/۲۷۰/۰۰۰ ریال
شابک	• ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۸-۵۹۷-۱

نشانی: تهران، خیابان
ولی عصر - بالاتر از
تقاطع مطهری - جنب
بانک ملی پلاک ۲۰۵۰
شماره تماس:
۸۸۱۰۰۱۱۳-۴

«ن والقلم و ما یسطرون»

کلمه نزد خدا بود و خدا آن را با قلم بر ما نازل کرد. به پاس تشکر از چنین موهبتی الهی، موسسه ماهان درصدد برآمده است تا در راستای انتقال دانش و مفاهیم با کمک اساتید مجرب و مجموعه کتب آموزشی خود برای شما داوطلبان ادامه تحصیل در مقطع دکتری، گام موثری بردارد. امید است تلاش‌های خدمتگزاران شما در این موسسه پایه‌گذار گام‌های بلند فردای شما باشد. مجموعه کتاب‌های کمک آموزشی ماهان به منظور استفاده داوطلبان کنکور دکتری تألیف شده‌اند.

در این کتاب‌ها سعی کرده‌ایم با بهره‌گیری از تجربه اساتید بزرگ و کتب معتبر، داوطلبان را از مطالعه کتاب‌های متعدد در هر درس بی‌نیاز کنیم. بدینوسیله از مجموعه اساتید، مؤلفان و همکاران محترم خانواده بزرگ ماهان که در تولید و بروزرسانی تألیفات ماهان نقش موثری داشته‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نماییم. دانشجویان عزیز و اساتید محترم می‌توانند هرگونه انتقاد و پیشنهاد در خصوص تألیفات ماهان را از طریق سایت ماهان به آدرس mahan.ac.ir با ما در میان بگذارند.

موسسه آموزش عالی آزاد ماهان

آنچه ناممکن را ...
به واقعیت تبدیل می کند معجزه نیست. بلکه تداوم است.
مهم نیست که کدام درست است...
مهم باورتو است...

در اسفندماه سال ۱۳۹۷ برای هشتمین بار کنکور دکتری برگزار خواهد شد. در هفت کنکور گذشته درس استعداد تحصیلی همواره به عنوان یکی از مواد آزمون در قالب چهار بخش مجزا مورد سنجش قرار گرفت. در تمامی گروه‌های آزمایشی (بجز گروه فنی مهندسی) درک مطلب، منطقی، تحلیلی و کمیته چهار بخش آزمون را تشکیل می‌دهند. در گروه فنی مهندسی نیز بخش تجسمی جایگزین سوالات منطقی می‌گردد. هر یک از بخش‌های مذکور در کنکور دکتری سهمی برابر داشته و ۲۵٪ سوالات را به خود اختصاص می‌دهد.

کتاب حاضر در قالب پنج فصل به صورت جامع و طبقه‌بندی شده به همراه تست‌های متنوع ارائه گردیده است. با توجه به روند کنکورهای گذشته در این کتاب سعی شده است به مباحث مهم‌تر توجه بیشتری شود و هر چهار بخش نیز مورد بررسی قرار گیرد. توانمندی دانشجویان دکتری با توجه به پارامترها و عوامل مختلف در بخش‌های مختلف استعداد تحصیلی متفاوت است. خواهشمند است جهت مطالعه هیچ یک از بخش‌ها پیش فرض ذهنی نداشته و پس از مطالعه اولیه و مشاهده تست‌های کنکور تصمیم به تدوین استراتژی مطالعه این درس نمایید.

با عنایت به اینکه کتاب حاضر با بهره‌گیری از تجربه سال‌ها تدریس در کلاس‌های آمادگی دوره دکتری و در نظر گرفتن نقاط قوت و ضعف داوطلبان تهیه شده است، امید است موجب آمادگی کامل داوطلبان در کنکور گردد.

در پایان از موسسه محترم ماهان تشکر و قدردانی می‌کنم که امکان چاپ این اثر را فراهم آوردند همچنین از سرکار خانم حسینی بابت صفحه‌آرایی کتاب کمال تشکر را دارم.

پرواز سر خط بودن ماست

و ما

آماده پروازیم ...

سربلند و پیروز باشید
علیرضا مروج - اردیبهشت ۹۷

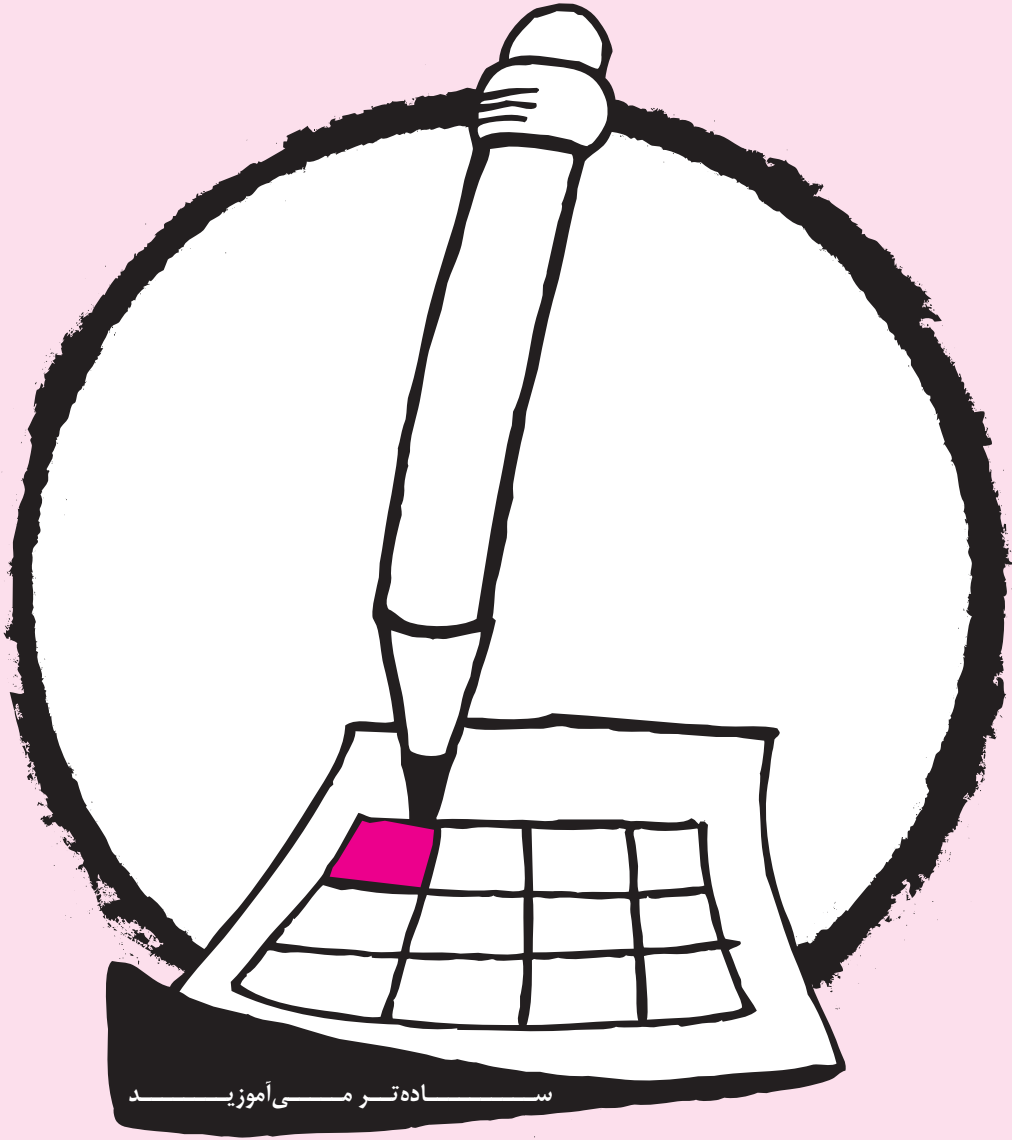
۹	بخش اول: درک مطلب
۱۰	درسنامه
۳۴	آزمون‌های پایانی
۵۶	پاسخنامه آزمون‌های پایانی
۵۹	بخش دوم: استدلال منطقی
۶۲	تضعیف استدلال
۷۸	تقویت استدلال
۸۶	ارزیابی استدلال
۸۹	مروض پنهان
۱۰۲	نتیجه‌گیری از متن
۱۰۷	توجیه تناقص
۱۱۹	نقص استدلال
۱۲۵	ادامه متن
۱۳۳	نقش (عملکرد) عبارت
۱۴۰	گزاره‌های منطقی
۱۴۴	استدلال مشابه
۱۶۳	بخش سوم: تحلیلی
۱۶۴	درسنامه
۱۸۴	آزمون‌های پایانی
	پاسخنامه آزمون‌های پایانی
۱۹۵	بخش چهارم: کمیتی
۱۹۸	مفاهیم پایه ریاضی
۲۲۰	میانگین
۲۲۷	بخش پذیری

۲۴۳	هندسه
۲۷۵	نسبت و درصد
۲۸۸	سرعت و مسافت
۳۰۰	مسائل کار
۳۰۸	تشکیل معادله
۳۱۳	مبحث هوش
۳۲۳	رابطه حروف
۳۳۰	میانگین
۳۳۸	چینش اعداد ۱ تا ۹
۳۴۲	ترازو
۳۴۴	مفروض الگو
۳۵۳	بخش پنجم: تجسمی
۳۵۴	گسترده مکعب
۳۵۹	پوشاندن سطح
۳۶۱	تکمیل شکل سه بعدی
۳۶۵	تعداد وجوه رنگی مکعب
۳۶۷	غلتاندن مکعبها
۳۶۹	شمارش مکعب
۳۷۲	مکعبها و وجههای پنهان
۳۷۳	تلاقی دالان از مکعبها
۳۷۴	پیدا کردن فاصله نقاط در فضای ۳ بعدی
۳۷۵	رسم پلان
۳۸۱	روابط بین اشکال
۴۰۶	پاسخنامه تشریحی پرسشهای موضوعی

تقدیم به تمامی کسانی که

برایشان بن بست بی معناست

یا راهی می یابند یا راهی می سازند.

ساده‌ترین آموزشی

در تمامی گروه های آزمایشی کنکور دکتری ۸ سوال از ۳۰ استعداد تحصیلی به **بخش درک مطلب** اختصاص دارد. در این بخش آزمون دو متن مجزا مطرح می شود و هر متن را نیز ۴ سوال همراهی می کنند. لازم بذکر است تا قبل از کنکور سال ۹۳ هر متن درک مطلب دارای ۵ سوال بود ولی در سالهای اخیر همواره از هر متن ۴ سوال مطرح می شود. بنابراین با توجه به اینکه این بخش ۲۶/۶ درصد از سوالات استعداد تحصیلی رو به خود اختصاص می دهد از شما داوطلب عزیز خواهش می کنم روی این بخش نیز همچون سایر بخش ها حتماً سرمایه گذاری کنید و به دلیل ماهیت ظاهراً ساده آن این بخش در ابتدا از مطالعه مهارت ها و تمرین متن های متنوع درک مطلب غافل نشوید.

چرا درک مطلب یکی از چهار بخش استعداد تحصیلی را به خود اختصاص می دهد و این بخش چه کاربردی دارد؟

همگی ما زمان محدودی برای مطالعه داریم؛ بنابراین با فرض مثلاً دو برابر کردن سرعت خود می توانیم حجم دو برابری را مطالعه نماییم. شاید این سوال مطرح شود که خواندن تنها کفایت نمی کند و ما نیازمند فهمیدن دقیق مطلب هستیم اما در حقیقت بسیاری از مواقع با متن های طولانی و متنوعی مواجه خواهید شد که توجه به بخش های کوچکی از متن و برشی از آن برای حل مسأله کفایت می کند. در چنین وضعیت هایی جهت مطالعه هوشمندانه و استفاده بهینه از زمان محدود خود نیازمند مهارت های خواندن دقیق^۱ و خوانش سریع^۲ هستیم. در کنکور سوالات کلی درک مطلب را با همان خوانش سریع می توان جواب داد و برای پاسخگویی به سوالات جزئی تر نیز نیازمند دقت بیشتر در متن و دقیق خواندن برشی از متن خواهیم بود. یادگیری تکنیک ها و مهارت های خواندن و درک مطلب قطعاً اشتیاق ما را برای خواندن بیشتر می کند. برایان تریسی، در مورد اهمیت خواندن در زندگی امروزه می گوید:

«شاید همه کتابخوانان، رهبر نباشند، اما همه رهبران کتاب خوان هستند»

نکات و دستورالعمل هایی کلی جهت بهبود مهارت خواندن

(۱) مهارت درک مطلب مانند هر مهارت دریافتی دیگر، نیازمند تکرار و تمرین است. برای پیشرفت در خواندن یکی از الزامات خواندن بیشتر است. به عبارت دیگر، باید اشتیاق خود را برای خواندن افزایش دهید و آن را به یکی از عادات روزانه خود بدل کنید. و به نوعی حریص خواندن باشید.

(۲) مانند مهارت گوش دادن که در آن لازم نیست! معنی تمام کلمات و عبارات را بدانیم تا بتوانیم پیام اصلی متن را درک کنیم، در مورد خواندن نیز همین امر قابل اجرا است. در سوالات درک مطلب استعداد تحصیلی با وجود فارسی بودن متن، این احتمال وجود دارد به کلمات و اصطلاحاتی برخورد داشته باشیم که تاکنون ندیده ایم. با این حال، نباید به محض برخورد با کلمه ای ناشناخته خواندن را متوقف کنیم بلکه باید معنی آن را به کمک سایر واژگان، جملات و یا حتی پاراگراف های قبل و بعد حدس بزنیم. به این کار از نظر تکنیکی، یافتن معنی یک لغت از زمینه متنی همان لغت^۴ گفته می شود.

(۳) یک دیگر از عوامل موثر برای رسیدن به تسلط بالا در بخش درک مطلب آن است که خواننده فعالی باشید. این بدان معنی است که در زمان خواندن، باید خودتان را به جای نویسنده بگذارید تا بتوانید در مورد متنی که می خوانید حدس بزنید و یا هوشمندانه ادامه آن را پیش بینی کنید. می توانید برای افزایش سطح دقت و حساسیت خود، زیر برخی قسمت ها خط بکشید نشانه گذاری و حاشیه نویسی کنید، جملاتی را با کلمات متفاوت بنویسید و یا سعی کنید همان جمله (ها) را با کلمات خود، اما این بار با فرمی متفاوت و با معنی یکسان بازنویسی کنید. به طور خلاصه می توان گفت «خواندن بدون فکر کردن مانند غذا خوردن است بدون هضم کردن» دقت کنید عنوان شد بدون فکر کردن به عبارتی اینکه بخش هایی از متن را متوجه نشویم اصلاً ایرادی ندارد.

(۴) با توجه به حجم وسیع اطلاعات ارائه شده در یک متن، لازم است سرعت خواندن خود را افزایش دهیم. این امر «خواندن سرعتی» نامیده می شود. اولین و مهم ترین نکته در مورد خواندن سرعتی، آن است که این مهم در نتیجه تمرین مستمر حاصل می شود. در نتیجه، مشخصاً در مراحل اولیه خواندن، می توانید از انگشت خود یا هر جسم نوک تیز دیگر برای دنبال این مهم خطوط استفاده کنید تا تمرکز بیشتری داشته باشید.

1. Scanning
2. skimming
3. Keywords
4. contextualization

(۵) همچنین می‌توانید سرعت خواندن خود را از طریق خواندن بی‌صدا افزایش دهید. به عبارت دقیق‌تر، از زبان خود برای خواندن استفاده نکنید و فقط چشم خود را بر روی خطوط حرکت دهید. عملاً بهتر است کلمات را ادا نکنید، چراکه تلفظ کلمه به کلمه متن می‌تواند سرعت خواندن شما را به میزان قابل توجهی کاهش دهد. به عبارتی در فرایند مطالعه باید فقط چشم‌ها و مغز درگیر باشند. سرعت قوه بینایی شما بسیار بیش‌تر از سرعت تکلم شماست؛ بنابراین از تلفظ حروف و واژه‌ها حین مطالعه خودداری کنید. موضوع اصوات به همین جا ختم نمی‌شود. ما حین خواندن در ذهن خود نیز اصوات مرتبط با حروف و واژه‌ها را بیان می‌کنیم. این همان ندای درون شماست زمانی که به اصطلاح در دلتان مطلبی را می‌خوانید؛ یعنی ما پس از دیدن یک کلمه صبر می‌کنیم تا صدای مرتبط با آن کلمه (تلفظ) در ذهنمان کامل شود؛ سپس به سراغ کلمه بعدی می‌رویم. این عادت نیز سرعت مطالعه شما را کاهش می‌دهد، به یاد داشته باشید که حذف کامل این صداها در مغز و ذهن غیرممکن است اما می‌توان آن‌ها را به حداقل رساند.

(۶) روش دیگری که برای تمرین خواندن سرعتی وجود دارد، خواندن رمان و یا یک داستان طولانی است. به این کار: "خواندن گسترده" گفته می‌شود. چرا که زنجیره حوادث داستان می‌تواند به شما کمک کند معنای کلمات ناشناخته را حدس بزنید.

(۷) هنگام خواندن دقیق سعی کنیم به واژگان خاص توجه کنیم. در سوالات جزئی درک مطلب با پیدا کردن واژگان خاص صورت سوال یا معمولاً معادل معنایی آن در متن، خواندن محدوده آن کفایت می‌کند و نیازی به مطالعه کل متن نیست.

(۸) به یاد داشته باشید هنگام خواندن یک کتاب، لازم نیست آن را از اول تا آخر بخوانید. بهتر است ابتدا نگاهی به بخش فهرست و محتوای مطالب داشته باشیم توجه کنید در بیشتر موارد، اولین و آخرین پاراگراف هر فصل دربردارنده پیام اصلی کل آن فصل است.

(۹) اغلب افراد عادت کرده‌اند هنگام مطالعه به عقب بازگشته و واژه‌ها یا قسمت‌هایی از متن را که به درستی متوجه نشده‌اند بازخوانی کنند. این کار فقط از سرعت خواندن شما می‌کاهد. شما می‌توانید با مطالعه تکمیلی، قسمت‌هایی را که به درستی متوجه نشده‌اید درک کنید. شاید با خودتان بگویید که این بازخوانی مجدد هم‌زمان بر است؛ اما بازگشت مکرر به عقب برای بازخوانی قسمت‌های درک‌نشده به مراتب وقت‌گیرتر از مطالعه مجدد یک مطلب به روش تندخوانی است.

(۱۰) تندخوانی را به وسیله مروری سطحی بر عنوان‌های اصلی و فرعی، اولین و آخرین جمله پاراگراف و تمام پاراگراف‌های اول و آخر بخش‌ها یا فصل‌ها آزمایش کنید.

(۱۱) ما برای نوشتن مطالب ناگزیریم پاره‌ای دستورهای نوشتاری و ساختار صحیح جملات را رعایت کنیم. اما هنگام خواندن لازم نیست آن نکات را رعایت کنیم. ۴۰ تا ۶۰ درصد کل یک متن از واژه‌ها و حروف غیرضروری (البته برای درک آن) تشکیل شده است؛ نکات و کلمات کلیدی یک پاراگراف را یافته و آن را در ذهن بسپاریم و جزئیات خارج از موضوع اصلی را حذف کنیم، در ادامه این فصل به برخی از کلمات کلیدی اشاره می‌شود.

مراحل پاسخگویی به سوالات درک مطلب

به طور کلی پاسخگویی به سوالات درک مطلب شامل سه مرحله کلی می باشد که به ترتیب عبارتند از:

گام اول: مشاهده صورت سؤالها؛ بدون نگاه کردن به گزینه‌ها (جهت ایجاد پیش زمینه)

دانستن این موضوع که نویسنده از ما چه مواری را می خواهد، باعث مطالعه هوشمندانه و هدفمند متن خواهد شد؛ اما خواندن گزینه ها بواسطه اطلاعات خارج از بحث و غلط موجب انحراف از مسیر اصلی می شوند لذا در مرحله اول بدون نگاه کردن به گزینه‌ها فقط صورت سوال ها را مشاهده می کنیم. بهتر است کلمات کلیدی صورت سوال را در بالای متن حاشیه نویسی کنیم تا جلوی چشمان باشد و مدام یادآوری شود که دقیقاً در جستجوی چه مواردی هستیم.

سوالات درک مطلب به دو دسته کلی تقسیم می شوند:

سوالات موضوعی (سوالات مربوط به جزئیات): این سوالات با برش کوچکی از متن سروکار دارند و مهارت خوانش دقیق (Scanning)

را می سنجند. پاسخ سوالات جزئی را می توان دقیقاً در متن پیدا کرد، به عبارتی جهت پاسخگویی به این سوالات می بایست قسمت مربوط به سوال را در متن یافته و با دقت بخوانیم. جهت پیدا کردن بخش مورد نظر در متن نیز از واژگان یا عبارت خاص مطرح شده در صورت سوال استفاده می کنیم؛ به همین دلیل این واژگان خاص را می توان واژگان راهنما نیز نامید. لازم بذکر است به ندرت واژگان راهنما عیناً در متن تکرار می شوند اما معادل های معنایی ها در متن وجود دارد و با پیدا کردن معادل آن و خواندن دقیق جمله مربوط می توان پاسخ سوال را به درستی پیدا کرد.

از آنجا که جهت پاسخگویی به سوالات موضوعی نیازمند تحلیل کل متن نیستیم توصیه می کنم زمان خواندن سوال ها، واژگان راهنما و کلمات کلیدی سوال را استخراج و به بالای متن منتقل کنید تا جلوی چشم باشد و مدام یادآوری کند که دقیقاً دنبال چه مواردی هستیم. از این طریق پاسخ سوالات را سریعتر و دقیقتر پیدا کرده و نیاز به دوباره خوانی متن نخواهیم داشت.

سوالات کلی (سوالات کلیشه ای و مربوط به کلیات): این سوالات مهارت خوانش سریع (Skimming) ما را می سنجند و برای

پاسخگویی به آنها، نیازمند درک کاملی از متن هستیم. سوالاتی نظیر یافتن موضوع متن، بهترین عنوان برای متن، هدف کلی نویسنده، ایده اصلی متن و در این گروه قرار می گیرند.

تذکره: بهتر است سوالات کلی را بعد از سوالات جزئی پاسخ دهیم، زیرا بواسطه پاسخگویی به سوالات موضوعی و مطالعه دقیق برش های

کوچک نسبت به متن دید بیشتری ایجاد می شود و یافتن پاسخ سوالات کلی با راحت تر و سرعت بیشتری صورت خواهد گرفت.

نکته: جهت Skim متن می توان به خواندن (۱) جملات ابتدایی پاراگرافها؛ (۲) جملات پایانی پاراگراف اول و (۳) جملات پایانی متن اکتفا نمود؛ بعنوان مثال برای پاسخگویی به سوالاتی نظیر هدف یا ایده اصلی متن مطالعه این سه موضع کافی می باشد.

گام دوم: متن را با سرعت و بدون مکث مطالعه می کنیم.

در سوالات درک مطلب متن ها بصورت دو ستونی تایپ می شوند و هر پاراگراف نیز (بجز پاراگراف اول) با مقداری فرورفتگی آغاز می شود. هنگام مطالعه این پاراگراف ها می بایست به یک خواننده فعال تبدیل شده و چه از لحاظ روحی و چه از لحاظ فیزیکی با متن درگیر شویم. از زاویه دید نویسنده به موضوع نگاه کنیم و متن را به گونه ای بخوانیم که به ساختار متن و چگونگی ارتباط اطلاعات موجود در پاراگراف ها پی ببریم.

پاراگراف ها واحد اصلی سازنده ی متن هستند و تشخیص ارتباط بین آن ها در پاسخگویی به سوالات مؤثر است. پیشنهاد می کنم پس از مطالعه هر پاراگراف از خود پرسید، این پاراگراف چه اطلاعاتی منتقل می کند و در صورت امکان خلاصه پاراگراف را در حد یک یا چند کلمه در کنار پاراگراف حاشیه نویسی کنید، از این طریق نقشه متن ترسیم می شود. البته بعد یک مدت تمرین بدون نیازمندی به این حاشیه نویسی می توانید به سوالات نیز به راحتی پاسخ دهید. در هر پاراگراف جمله اول تا موضوع پاراگراف را مشخص می کند و از این طریق به راحتی دید کلی نسبت به متن ایجاد می شود و توجه به این جملات در پاسخگویی به سوالاتی نظیر موضوع متن یا بهترین عنوان برای متن بسیار راهگشا هستند.

در مطالعه هر پاراگراف به کلمات کلیدی آن توجه کنیم، مهمترین **کلمات کلیدی (Keywords)** عبارتند از:

کلمات حمایتی (فرض اضافه): کلماتی نظیر؛ به عنوان مثال، مثلاً، همچنین، از سوی دیگر، از جمله، افزون بر این، از سوی دیگر، نیز و ...
کلمات تناقضی (فرض مخالف): کلماتی نظیر؛ اما، ولی، با این حال، از طرف دیگر، این در حالی است که، با وجود این، اگرچه، هرچند، لیکن و ...
نشانه‌های نتیجه‌گیری: پس، بنابراین، لذا، در نتیجه، از اینرو، شکی نیست که، پس می‌توان گفت و ...

تذکر: مهمترین جملات هر پاراگراف؛ جملات ابتدایی، جملات بعد از فرض مخالف یا جملات بعد از نشانه‌گر نتیجه هستند.

تذکر: وجود کلمات حمایتی بیانگر آن است که جملات بعد از آن ادامه رویکرد جملات قبلی است اما کلمات تناقضی جهت متن را عوض می‌کنند.

صفت‌ها: در بسیاری از مواقع طراح جهت ایجاد گزینه غلط اقدام به اغراق (غلو و بزرگنمایی) می‌کند، لذا دقت به صفت‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است. مثلاً اگر در متن عنوان شده است تشخیص بیماری مشکل است گزینه ای که بیان کند تشخیص بیماری بسیار مشکل است گزینه ای صحیح نخواهد بود.

کلمات ترتیبی: اولاً، دوم اینکه، در نهایت و....

تذکر: لازم بذکر است در صورتی که برنامه منظمی در مطالعه متن های کنکور داشته باشید پس از یک مدت به طور ناخودگاه به این کلمات توجه خواهیم نمود.

تذکر: در سوالات درک مطلب هنگام مواجهه با یک متن سنگین و غیر قابل فهم، و بیش از طولانی بودن متن سریع نا امید نشوید. در بسیاری از موارد علیرغم پیچیده بودن متن، سوالات مطرح شده از آن بسیار آسان بوده اند. پس لطفاً پیرامون سختی و آسانی بخش درک مطلب. قضاوت سریع نکنید.

گام سوم: پاسخگویی به سوالات

به طور کلی در پاسخگویی به سوالات درک مطلب توصیه می‌شود به جای یافتن گزینه صحیح، ابتدا گزینه‌های نادرست را حذف کنیم.
✓ برای گزینه‌ی درست حتماً باید قرینه‌ای در متن وجود داشته باشد و مفروضات شخصی و اطلاعات علمی خود را در متن دخیل نکنیم. بنابراین ابتدا گزینه‌های نامربوط و گزینه‌هایی که قرینه‌ای در متن ندارند را حذف می‌کنیم.
✓ دقت کنیم به آنچه که سوال خواسته است، پاسخ دهیم. زیرا در بسیاری از موارد ممکن است گزینه‌ای را انتخاب کنیم که مورد تأیید متن است حال آنکه سوال چیز دیگری خواسته است، بنابراین همواره پس از آنکه گزینه درست را پیدا کردیم به تطابق گزینه‌ی انتخابی با آنچه سوال خواسته، دقت می‌کنیم.

✓ گزینه‌ای که عیناً بخشی از متن می‌باشد به احتمال زیاد جواب نیست.

✓ در پاسخگویی به سوالات درک مطلب قطعیت پایین (بعضی، برخی، گاهی، ممکن است، شاید و ...) یک امتیاز محسوب می‌شود.

✓ گزینه‌ای که با صراحت بیشتری در متن آن به اشاره شده باشد جهت پاسخ درست بودن پتانسیل بیشتری دارد.

■ راهنمایی: متن را به دقت بخوانید و پاسخ سوال‌هایی که در زیر آن آمده است با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید.

قطعیت بخشید که اختلال یا نارسایی باید «شدید» باشد و همچنین ارائه ادله را به جای شاکي بر عهده وکیل مدافع می‌گذارد. این قانون در کلیه دعوی‌های مطروحه در دادگاه‌های فدرال و در نیمی از دادگاه‌های ایالتی اعمال می‌شود.

تلاش دیگری برای صراحت بخشیدن به دفاع قانونی از جنون، رأیی است به این مفهوم که

«شخص مجرم است اما گرفتار اختلال روانی می‌باشد». این رأی، نخست در ایالت میشیگان صادر شد و اینک یازده ایالت دیگر، آن را منشا صدور رای در موارد مربوط قرار می‌دهند. قوانین به طور کلی

راه را برای رأی «مقصر اما بیمار» در شرایطی باز می‌گذارد که متهم گرفتار اختلال عمده فکر یا هیجان باشد، به طوری که هنگام ارتکاب عمل دچار اختلال قضاوت، رفتار و تشخیص واقعیت یا توان کنار آمدن با مقتضیات عادی زندگی باشد. با این همه، تأثیر

این «بیماری روانی» کمتر از جنون قانونی است. رأی «مقصر اما بیمار» دست اعضای هیأت منصفه را باز می‌گذارد که وقتی در متهم خطری را احساس کنند، ضمن محکوم ساختن او اطمینان داشته باشند که به خاطر بیماریش تحت درمان قرار خواهد گرفت. این قبیل اشخاص یا در زندان تحت درمان قرار می‌گیرند یا تا وقتی که حالشان برای تحمل محکومیت مناسب شود در بیمارستان روانی می‌مانند.

نگرانی عمومی از این که دفاع براساس جنون به صورت گریزگاه عمده‌ای در حقوق جزا درآمده باشد، بسیار دور از واقعیت است. کاربرد این نوع دفاعیه بسیار کمیاب است و تبرئه شدن به خاطر جنون از آن هم کمیاب‌تر است. اعضای هیأت منصفه به اکراه به این باور می‌رسند که کسی مسئولیت اخلاقی عمل و رفتارش را عهده‌دار نباشد و وکلای دعاوی نیز که از احتمال رد شدن با جنون اطلاع دارند، فقط از روی ناچاری به آن متوسل می‌شوند.

سطر در خلال دهه ۱۹۷۰ برخی دادگاه‌های ایالتی و فدرال تعریف وسیع‌تری از جنون را که مؤسسه حقوقی آمریکا پیشنهاد کرده بود، پذیرفتند. آن تعریف چنین بود «شخص به شرطی که در قبال جرم خویش (۵) مسئول شناخته نمی‌شود که در هنگام ارتکاب آن، بر اثر بیماری یا کاستی روانی به میزان قابل ملاحظه‌ای فاقد توانایی لازم برای دریافت نادرستی عمل خویش و یا توان هماهنگ‌سازی آن با مقتضیات قانون مربوطه باشد». عبارت «به میزان قابل ملاحظه» گویای آن است که هر درجه‌ای از ناتوانی، شخص را از مسئولیت حقوقی معاف نمی‌کند و در عین حال فقط ناتوانی کامل نیز ملاک قرار نمی‌گیرد. این که به جای «بداند» واژه «دریابد» به کار رفته متضمن این تلویح است که صرف آگاهی عقلی از درستی و نادرستی (۱۵) کافی نیست، بلکه شخص باید بتواند عواقب اخلاقی یا حقوقی رفتار خود را تا حدودی درک کند و تنها در این صورت است که مسئولیت حقوقی وی محرز می‌شود.

مسأله مسئولیت قانونی مردمان گرفتار اختلال روانی در سال ۱۹۸۱ با صدور رأی براث ناشی از جنون برای شخصی به نام «جان هینکلی» در سوءقصد به جان رئیس جمهور رایگان بحث و جدل فراوان برانگیخت. مردم از این رأی به خشم آمدند، به این علت که احساس کردند دفاع براساس جنون به صورت گریزگاهی قانونی درآمده که مجرمین از آن برای فرار از قانون بهره می‌برند. بنابراین در سال ۱۹۸۴ کنگره آمریکا قانون اصلاحیه دفاع از جنون را به تصویب رساند. در این قانون تمهیدات و پیش‌بینی‌هایی برای دشوارتر ساختن تبرئه متهمان از مسئولیت قانونی گنجانده شد. نمونه این که با تغییر عبارت مؤسسه حقوقی آمریکا از عنوان «بی‌بهره از توانایی کلی ... برای دریافت و فهم ...» به «ناتوان از دریافت و فهم» به این نکته صراحت و

۱ پاراگراف قبل از متن فوق، به احتمال قوی به بحث درباره کدام موضوع می‌پردازد؟

۱) ملاک‌های تشخیص توانایی کنترل رفتار در افراد مبتلا به اختلالات روانی

۲) قوانین مربوط به جنون در سال‌های قبل از ۱۹۷۰ میلادی

۳) تعریف اختلال‌های روانی از دیدگاه روانشناسی

۴) رویکرد حقوق غربی به موضوع مسئولیت حقوقی افراد در گذشته

۲ هدف اصلی نویسنده در متن فوق، کدام است؟

۱) ارائه بخشی از تاریخچه تلاش‌های انجام شده در جهت شفاف‌سازی

مفهوم جنون و مبانی تصمیم‌گیری درباره جنون حقوقی

۲) تأکید بر لزوم تدوین مبانی حقوقی به دور از جنجال‌ها و

تعصبات اجتماعی

۳) رفع نگرانی عمومی درباره سوء استفاده از جنون به عنوان

محملی برای دفاع حقوقی

۴) ارائه پاسخ به این سؤال که قانون در برابر کسی که اختلال

روانی دارد و دست به تبهکاری می‌زند، چه باید بکند؟

۳ پاراگراف دوم در ارتباط به پاراگراف اول، مطالب آن

را ۱

۱) کاملاً رد می‌کند.

۲) در مقابل یک استثناء قرار می‌دهد.

۳) با ارائه مثالی به چالش می‌کشد.

۴) با مثالی توضیح می‌دهد.

۴ کدام یک از موارد زیر را می‌توان از متن نتیجه گرفت؟

۱) با گذشت چندین دهه از اعمال تغییرات بر روی مفهوم جنون

حقوقی در آمریکا، دادگاه‌های این کشور در برداشت و تحلیل

این مفهوم کاملاً متفاوت عمل می‌کنند.

۲) در حال حاضر در حقوق جزای آمریکا با شخص مجرم همانند

یک بیمار برخورد می‌شود.

۳) امروزه حقوق جزا به نقش عوامل زیست‌محیطی در بروز

اختلال‌های روانی - رفتاری و جرایم ناشی از آنها اهمیت

فراوان می‌دهد.

۴) اصلاحات اعمال شده بر قانون دفاع از جنون، امید به تیرئه

شدن را در متهمان دچار اختلال‌های روانی به میزان زیادی

کاهش داده است.

۵ با توجه به متن، احتمال موافقت نویسنده با کدام یک

از نتیجه‌گیری‌های زیر، بیشتر است؟

۱) در تعریف مسئولیت حقوقی، شرایط روانی افراد از اهمیت

چندانی برخوردار نیست.

۲) احتمال آنکه تبهکاری بتواند با توسل به دفاع براساس جنون

از مجازات بگریزد آنقدر پایین است که نگرانی عمومی در این

مورد اغراق‌آمیز است.

۳) در احراز مسئولیت حقوقی، توانایی تشخیص درست از نادرست

بر درک مجرم از عواقب رفتار خود ارجحیت دارد.

۴) جامعه متمدن نباید کسی را که از لحاظ روانی کنترل و اختیاری

بر کردار خود ندارد، تنبیه کند.

... پاسخ‌های شما

۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴

پاسخنامه تشریحی

۱- گزینه «۲» صحیح است.

منظور از پاراگراف قبل از متن حدس زدن مطالبی است که قبل از پاراگراف اول پیرامون آن صحبت شده است. برای تشخیص این پاراگراف می‌بایست به ارتباط بین پاراگراف‌ها (جمله اول هر پاراگراف) و همچنین جملات ابتدایی پاراگراف اول توجه کرد.

روش اول: با استفاده جمله اول پاراگراف اول

در جمله اول پاراگراف اول آمده است: «در خلال دهه ۱۹۷۰ برخی دادگاه‌های ایالتی و فدرال تعریف وسیع‌تری از جنون را که مؤسسه حقوقی آمریکا پیشنهاد کرده بود، پذیرفتند.» با توجه به عبارت **تعریف وسیع‌تری از جنون** می‌توان فهمید که قبل از پاراگراف اول نیز به تعریف جنون پرداخته شده است. (وسیع‌تر نسبت به چی!!!)

روش دوم: ارتباط بین پاراگراف‌ها

پاراگراف اول: به تعریف جنون در خلال دهه ۱۹۷۰ پرداخته است.
پاراگراف دوم: ادامه موضوع را در دهه ۸۰ مورد بررسی قرار داده است.
پاراگراف سوم: به بحث پیرامون دهه‌های اخیر و اینک پرداخته است. با توجه به روند زمانی پاراگراف‌ها می‌توان نتیجه گرفت پاراگراف قبل متن به قوانین مربوط به جنون در سال‌های قبل از ۱۹۷۰ میلادی پرداخته است.

۲- گزینه «۳» صحیح است.

این متن نویسنده در سه پاراگراف اول به ارائه تاریخچه قوانین مربوط به جنون پرداخته و در پاراگراف چهارم دست به نتیجه‌گیری زده است. با توجه به این ساختار برای یافتن هدف نویسنده، بهترین استراتژی تمرکز روی پاراگراف آخر و خواندن دقیق آن است.

پاراگراف چهارم: نگرانی عمومی از این که دفاع براساس جنون به صورت گریزگاه عمده‌ای در حقوق جزا درآمده باشد، بسیار دور از واقعیت است،»

با توجه به این پاراگراف گزینه ۳ به درستی به هدف اصلی نویسنده اشاره دارد.

گزینه ۳: رفع نگرانی عمومی درباره سوءاستفاده از جنون به عنوان محملی برای دفاع حقوقی

تذکر: توجه داشته باشید که گزینه ۱ به موضوع و ساختار متن اشاره داد و نه هدف اصلی نویسنده. در صورتی که نتیجه‌گیری پایانی متن انجام نمی‌شد، آنگاه این گزینه درست بود.

۳- گزینه «۳» صحیح است.

پاراگراف دوم: «..... صدور رأی براءت ناشی از جنون برای شخصی به نام «جان هینکلی» در سوءقصد به جان رئیس جمهور رایگان بحث و جدل فراوان برانگیخت. بنابراین در سال ۱۹۸۴ کنگره آمریکا قانون اصلاحیه دفاع از جنون را به تصویب رساند.»

گزینه ۱: با توجه به اینکه قانون اصلاحیه به تصویب رسیده بنابراین قانون قبلی کاملاً رد (x) نمی‌شود.

گزینه ۲: پاراگراف دوم برای مطالب مطرح شده قبلی استثنایی (x) مطرح نمی‌کند.

گزینه ۳: پاراگراف دوم با ارائه مثال صدور رأی براءت «جان هینکلی» پاراگراف اول را به چالش می‌کشد. کلماتی نظیر بحث و جدل فراوان؛ به خشم آمدند؛ گریزگاهی قانونی؛ قانون اصلاحیه و در پاراگراف دوم همگی بیانگر چالش مطرح شده هستند.

گزینه ۴: پاراگراف دوم توضیح (x) پاراگراف اول نیست، بلکه آن را به چالش می‌کشد.

۴- گزینه «۴» صحیح است.

نتیجه متن در پاراگراف آخر مطرح شده است. با توجه به پاراگراف آخر می‌توان گفت که اصلاحات اعمال شده بر قانون دفاع از جنون، امید به تبرئه شدن را در متهمان دچار اختلال‌های روانی به میزان زیادی کاهش داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: دادگاه‌های آمریکا در برداشت و تحلیل جنون کاملاً (x) متفاوت عمل نمی‌کنند.

به خطوط پایانی پاراگراف دوم و ابتدای پاراگراف سوم توجه کنید: «این قانون در کلیه دعوی‌های مطروحه در دادگاه‌های فدرال و در نیمی از دادگاه‌های ایالتی اعمال می‌شود. تلاش دیگری رأی است به این مفهوم که شخص مجرم است اما گرفتار اختلال روانی. این رأی، نخست در ایالت میسیگان صادر شد و اینک یازده ایالت دیگر، آن را منشأ صدور رأی در موارد مربوط قرار می‌دهند.»

گزینه ۲: مفهوم «مقصر اما بیمار» صرفاً مربوط به مجرمانی است که به دفاع براساس جنون متوسل شده‌اند.

گزینه ۳: در متن هیچ اشاره به نقش عوامل زیست محیطی (x) نشده است.

۵- گزینه «۴» صحیح است.

با توجه مطرح شدن نظر نویسنده در پاراگراف چهارم جهت یافتن موافقت نویسنده مشابه سوال هدف اصلی تمرکز اصلی بر روی پاراگراف آخر خواهد بود که گزینه ۲ کاملاً با هدف اصلی نویسنده و نتیجه متن منطبق است.

■ راهنمایی: متن را به دقت بخوانید و پاسخ سوال‌هایی که در زیر آن آمده است با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید.

مراقبت‌کنندگان از بیماران مبتلا به سکته مغزی،
(۳۵) دچار احساس فرسودگی، تنهایی، افسردگی، کاهش سلامت جسمی و روانی می‌شوند. فرسودگی مراقبت‌کنندگان، منجر به کاهش کیفیت زندگی آنها و کاهش کیفیت ارائه مراقبت توسط آنها می‌شود. فرسودگی مراقبت‌کننده، یک اصطلاح کلی است که توصیف‌کننده بار روحی - روانی، جسمی و مالی (۴۰) ناشی از مراقبت می‌باشد که بر مراقبت‌کننده تحمیل می‌شود. در حقیقت فرسودگی مراقبت‌کنندگان، اشاره به سطح بالایی از استرس دارد که ممکن است توسط مراقبت‌کنندگان تجربه شود. [۳]

(۴۵) فرسودگی در مراقبین به دو دسته تقسیم می‌شود: فرسودگی ذهنی و فرسودگی عینی. فرسودگی عینی به اثرات منفی بیماری بر مراقبین، به خصوص مراقبین اصلی اطلاق می‌شود که شامل مواردی عینی مانند اختلال در روابط خانوادگی، محدودیت در فعالیت‌های اجتماعی، کار و تفریح، مشکلات مالی و مشکلات جسمی است. فرسودگی ذهنی به واکنش‌های هیجانی مراقبین نسبت به فرد بیمار و مراقبت از وی گفته می‌شود که شامل مواردی مانند فشار روانی، احساس از دست دادن، فقدان و افسوس است. اطلاعات و آمار دقیقی در مورد

سلامت جسمی و روحی مراقبت‌کنندگان از بیماران دچار سکته مغزی در کشور ما وجود ندارد. لازم به ذکر است که متأسفانه در حال حاضر در کشور ما، بیماران مبتلا به سکته مغزی، بعد از ترخیص از بیمارستان، تحت حمایت اجتماعی هیچ سازمان و یا انجمنی قرار نمی‌گیرند. [۴] این در حالی است که بسیاری از این بیماران، نیازمند خدمات مهمی در رابطه با تأمین نیازهای ادراری (سونداژ و ...) و دفعی، نیازهای غذایی، تکلم، پیشگیری از زخم بستر، فیزیوتراپی و غیره می‌باشند و بار سنگین این (۶۱) مسئولیت‌ها برعهده مراقبت‌کنندگان از این بیماران

سفر سکته مغزی یکی از شایع‌ترین بیماری‌هاست که منجر به ناتوانی می‌گردد. این بیماری تأثیر زیادی هم بر بیمار و هم بر خانواده بیمار که نقش مراقبتی و حمایتی از بیمار را دارند، می‌گذارد. حدود ۸۰ درصد (۵) از بیماران مبتلا به سکته مغزی، بعد از بستری و بازتوانی اولیه از بیمارستان مرخص می‌گردند و در انجام فعالیت‌های روزمره، وابسته به اعضای خانواده خود می‌شوند و عمدتاً بار سنگین مراقبت از این بیماران بر دوش خانواده قرار می‌گیرد. [۱] بسیاری از این بیماران، بعد از ترخیص از بیمارستان، در منازل تحت مراقبت قرار می‌گیرند و به خاطر ارزش‌های اجتماعی، یکی از منابع مهم مراقبتی از این افراد، خانواده‌های آنها می‌باشند. عملکرد اصلی خانواده، باید برآوردن نیازهای فردی اعضا باشد. [۲] در هنگام وارد شدن صدمه شدید به یکی از اعضای خانواده، این نیازها ممکن است به شکل فشار فزاینده‌های برای منابع و وقت در خانواده درآید. تغییرات پس از سکته مغزی، حاد هستند و مراقبت‌کننده باید خود را با تغییرات ناشی از سکته مغزی سازگار کند و شیوه زندگی خود را نیز به سمت ارائه مراقبت تغییر دهد. از آنجا که سکته مغزی یک رویداد غیرمنتظره است، اعضای خانواده معمولاً به‌طور ناگهانی و بدون آمادگی قبلی، در نقش مراقبت‌کننده از بیمار قرار می‌گیرند. طبیعی است وقتی یکی از اعضای خانواده به بیماری (۲۵) مهلک و ناتوان‌کننده‌ای مبتلا می‌شود، سایر اعضای خانواده واکنش‌هایی نشان می‌دهند که در هر مرحله، علایم آن متفاوت و اغلب شامل آشفتگی هیجانی و عاطفی، گنجی و بهت، عصبانیت و خشم، احساس درماندگی، کم‌حوصلگی، گریه کردن، مشغولیت ذهنی و اختلال در خواب و اشتهاست. مراقبین خانوادگی به‌عنوان افراد در معرض خطر و بیماری، فشار زیادی را متحمل می‌شوند. مطالعات انجام شده در سایر کشورها حاکی از آن بوده که اکثر

۱- گزینه «۳» صحیح است.

به متن به معضل مراقبت کنندگان از بیماری سکتة مغزی اشاره دارد و اصطلاحی تحت عنوان فرسودگی مراقبت کنندگان مورد بررسی قرار گرفته است.

بررسی سایر گزینه ها:

× **گزینه ۱:** یک بیماری خاص مورد اشاره قرار گرفته و راههای صحیح مقابله با آن (×) به اختصار (×) توضیح داده می شود.

«این قانون در کلیه دعوی های مطروحه در دادگاه های فدرال و در نیمی از دادگاه های ایالتی اعمال می شود. تلاش دیگری رأیی است به این مفهوم که شخص مجرم است اما گرفتار اختلال روانی. این رأی، نخست در ایالت میشیگان صادر شد و اینک یازده ایالت دیگر، آن را منشأ صدور رأی در موارد مربوط قرار می دهند.»

× **گزینه ۲:** پدیده ای نوظهور (×) در حوزه سلامت جسمی توصیف، ابعاد روحی و روانی آن با جزئیات تبیین و درستی روش جاری مقابله با آن (×) به چالش کشیده می شود.

گزینه ۳: در متن دقیقاً به معضل بیماری سکتة مغزی اشاره و اثرات آن، به ویژه بر مراقبین از بیماری، توضیح داده شده است.

× **گزینه ۴:** پدیده های فردی - اجتماعی توصیف می شود و تعریف و انواع آن (×) مورد اشاره قرار می گیرد.

اگر این گزینه رو انتخاب کرده اید ممنون می شویم که انواع سکتة مغزی رو برای ما نیز توضیح بدید. خواهشها!!!

۲- گزینه «۱» صحیح است.

به دنبال گزینه ای هستیم که با علائم ذکر شده در سطرهای ۳۲ تا ۳۵ بی ارتباط باشد.

⚠ **تذکر:** دلیلی غیرمحمتمل تر می باشد = دلیل نمی باشد (بی ارتباط است)

✓ **گزینه ۱:** در متن اصلاً اشاره به تفاوت علائم فرسودگی در کشورهای مختلف با ارزش های اجتماعی متفاوت نشده است. بنابراین علائم ذکر شده در متن نیز کاملاً بی ارتباط با این گزینه می باشد.

× **گزینه ۲:** ذکر علائمی چون «آشفته گی هیجانی و عاطفی، گیجی و بهت، عصبانیت و خشم» دقیقاً تأییدی بر فشار فزاینده بر مراقبین بیماری سکتة است.

× **گزینه ۳:** نویسنده با ذکر علائمی چون «آشفته گی هیجانی و

عاطفی،.....» در سطر ۳۲ تا ۳۵ زمینه را برای تعریف اصطلاح کلیدی فرسودگی مراقبت کننده در سطر ۴۵ ایجاد کرده است.

✓ **گزینه ۴:** علائم ذکر شده دقیقاً مصداق گوناگونی نوع واکنش مراقبین در مراحل مختلف حمایت از بیمار است. در خط ۳۰ نیز قبل از ذکر علائم مطرح آمده است که « سایر اعضای خانواده واکنش هایی نشان می دهند که در هر مرحله، علائم آن متفاوت و اغلب شامل آشفته گی هیجانی و عاطفی.....»

۳- گزینه «۴» صحیح است.

در این گونه سوالات می بایست به کلمات کلیدی، فاعل، فعل و موضوع جمله داده شده کاملاً دقت کرد. جمله مطرح شده با کلمه حمایتی به عنوان مثال آغاز شده پس در حمایت از عبارت قبل از به ارائه مثال پرداخته است. همچنین فاعل این جمله فرد مراقبت کننده است بنابراین چون عبارت قبل از [۱] و [۲] راجع به خانواده می باشد جمله مطرح شده در این دو مکان قرار نمی گیرد. عبارت قبل از [۴] نیز پیرامون حمایت های اجتماعی است لذا محل مناسبی برای جمله مورد نظر نیست.

عبارت قبل از [۳] به تجربه کردن سطح بالایی از استرس توسط مراقبت کننده اشاره دارد و جمله مطرح شده نیز دقیقاً به مثال هایی از عوامل استرس زای مراقبت کنندگان پرداخته است.

در حقیقت فرسودگی مراقبت کنندگان، اشاره به **سطح بالایی از استرس** دارد که ممکن است توسط مراقبت کنندگان تجربه شود. [۳] جمله مطرح شده در سوال: «به عنوان مثال، فرد برای مراقبت از یک بیمار مبتلا به بیماری مزمن ممکن است عوامل استرس زایی را تجربه کند».

۴- گزینه «۲» صحیح است.

جهت یافتن رابطه بین دو جمله ای که در پاراگراف دوم مشخص شده مجدد به جملات توجه کنیم:

جمله اول: اطلاعات و آمار دقیقی در مورد سلامت جسمی و روحی مراقبت کنندگان از بیماران دچار سکتة مغزی در کشور ما وجود ندارد.

جمله دوم: علیرغم شیوع بالای سکتة مغزی و احتمال بالقوه فرسودگی در مراقبان آنها، تاکنون در کشور ما این موضوع مورد توجه پژوهشگران قرار نگرفته است و هیچگونه آمار و ارقام مستند و رسمی در این خصوص در دست نمی باشد.

استعداد تحصیلی

گزینه ۱: در صورتی که جمله اول را مشکل در نظر بگیریم جمله دوم به هیچ وجه راه حل (x) آن نیست.

گزینه ۲: جمله دوم با بیان اینکه در کشور ما موضوع مراقبت کنندگان از بیماران سکته مغزی مورد توجه پژوهشگران قرار نگرفته است (علت و دلیل) جمله اول یعنی وجود نداشتن اطلاعات و آمار دقیق (معلول) را بیان می‌کند.

گزینه ۳: جمله دوم، جمله اول را نقض (x) نمی‌کند، بلکه علت آن را بیان می‌کند.

گزینه ۴: جمله اول فرضیه (x) نیست زیرا بصورت قطعی بیان شده و نه بصورت حدس و گمان.

■ راهنمایی: متن را به دقت بخوانید و پاسخ سوال‌هایی که در زیر آن آمده است با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید.

است تماس ما در با آلودگی هوا در دوران بارداری و تماس کودک با آلودگی در سال‌های اول پس از تولد، باعث تأخیر رشد ذهنی کودک و افزایش (۳۵) احتمال بروز اوتیسم می‌شود. در نقطه مقابل در بسیاری از متون علمی پرهیز از برخی غذاها و مایعات، عاملی برای بهبود شرایط کودکان بیمار عنوان شده است. دوری از موادی مثل انواع مختلف رنگ‌ها، چسب‌ها، لاک ناخن، اسپری مو و پودر رختشویی هم توصیه شده است. همچنین استفاده از برخی مواد غذایی و مکمل‌ها مثل ویتامین ب ۶ و روغن جگر ماهی، سبب بهبود علائم این کودکان شده است. پس می‌توان گفت علاوه بر فاکتورهای (۴۵) ژنتیکی، عوامل محیطی و تغذیه‌ای نیز در بروز و بهبود این اختلال ایفای نقش می‌کنند.

در صورت مشاهده هرگونه رفتار غیرطبیعی کودک در هر سنی، مراجعه به متخصص اولین قدمی است که والدین باید بردارند. روانپزشکان کودک (۵۰) و نوجوان و سپس روان‌شناسان و روانپزشکان، راهنمایان بسیار خوبی خواهند بود. بسیاری از والدین، زمانی که تشخیص اوتیسم برای کودکشان مطرح می‌شود، برخورد مناسب با مسأله نمی‌کنند و در واقع دچار نوعی انکار می‌شوند و با مراجعه با (۵۵) متخصصان مختلف امیدوارند که تشخیص دیگری را برای آنها پیدا کنند. گروهی دیگر تمام آرزوهایی که برای کودک خود داشتند را نقش بر آب می‌بینند و از هرگونه اقدامی ناامید می‌شوند، اما خوشبختانه امروزه بیش از هر زمان دیگری می‌توان به کودکان (۶۰) اوتیستیک کمک کرد. هر چه اقدامات زودتر انجام شوند، نتایج بهتر خواهند بود.

همچنین آموزش‌های ویژه، حمایت خانواده و در بعضی موارد درمان دارویی به بسیاری از کودکان مبتلا به اوتیسم در رسیدن به تجربه زندگی هر

سطر کودکان مبتلا به اوتیسم هرگز ارتباط چشمی برقرار نمی‌کنند، کودکان اوتیستیک نبوغ دارند. کودکان مبتلا به اوتیسم هرگز صحبت نمی‌کنند، کودکان اوتیستیک قادر به نشان دادن محبت خود (۵) نیستند، اوتیسم یک بیماری روانی است، کودکان مبتلا به اوتیسم نمی‌توانند به دیگران لبخند بزنند، کودکان اوتیستیک تماس جسمی محبت‌آمیز برقرار نمی‌کنند و ... موارد فوق بسیاری از باورهای جامعه نسبت به این کودکان است. این در حالی است که (۱۰) این کودکان تحریکات حسی را به گونه‌ای متفاوت درک می‌کنند و همین موضوع موجب مشکل در ابراز محبت و برقراری ارتباط عاطفی در آنها می‌شود. در حقیقت، به دلیل تنوع تظاهرات کلینیکی طیف تشخیصی بیمار اوتیستیک مشکل است. گاهی (۱۵) اوقات کودکان مبتلا به اوتیسم باهوش هستند ولی ۸۰ درصد از آنها درجاتی از عقب‌ماندگی ذهنی را نشان می‌دهند. در آزمایشات پاراکلینیکی کودکان مبتلا به اوتیسم باید عوامل قبل و بعد مورد بررسی قرار گیرد. تمام کودکان مبتلا به اوتیسم باید از نظر (۲۰) شنوایی مورد بررسی قرار گیرند.

در مورد علل پیدایش بیماری اوتیسم، تئوری‌های مختلفی وجود دارد و فاکتورهای متعددی را در بروز اوتیسم دخیل می‌دانند، از جمله عوامل ژنتیکی، تغییرات ساختمان مغز، مواد حساسیت‌زا و آلرژی‌ها، (۲۵) آلودگی هوا و بسیاری از موارد دیگر. حتی قبلاً تصور می‌شد فاکتورهایی مثل وضعیت اقتصادی، اجتماعی، سبک زندگی و سطح تحصیلات والدین نقشی در بروز این اختلال ندارد، اما اینک نتایج تحقیقات در دانشگاه علوم پزشکی آمریکا نشان داد که احتمال ابتلا به اوتیسم در کودکانی که در (۳۰) نزدیکی بزرگراه‌ها متولد می‌شوند، به دلیل آلودگی بیشتر، دو برابر است. همچنین تحقیقات نشان داده

(۶۵) چه طبیعیتر کمک خواهند کرد. در حال حاضر، امید زیادی به پیشرفت کودکانی که درمان مناسب و مؤثری گرفته‌اند، می‌باشند. حتی بسیاری از کودکانی که از نظر ذهنی عقب افتاده‌اند، در انجام کارهای مشخص مثل پوشیدن لباس و مهارت‌هایی نظیر آشپزی، و ... قابلیت‌هایی را از خود نشان داده‌اند. گروهی دیگر، مهارت‌های تحصیلی مانند خواندن، نوشتن و محاسبات ساده را به دست خواهند آورد. بعضی دبیرستان را تمام می‌کنند و عده‌ای حتی به دانشگاه می‌روند. نکته مهم، شروع (۷۵) هرچه سریع‌تر مداخلات درمانی است و اما نکته مهم‌تر اینکه هیچگاه برای شروع درمان دیر نیست. امروزه تحقیقات علمی زیادی در مورد این اختلال انجام شده است که به نتایج بسیار عالی دست یافته‌اند.

۱ کدام یک از موارد زیر، بهترین عنوان برای متن فوق می باشد؟

۱) اوتیسم، اختلالی که به درستی شناخته نشده و هنوز هم علل پیدایش و شکل گیری آن برای روانشناسان کاملاً مشخص نیست.

۲) عوامل موثر در بروز و تشدید اوتیسم: از ژنتیک تا تربیت

۳) اوتیسم: علل پیدایش، اقدامات درمانی، پیشگیرانه و آموزشی

۴) باورهای جمعی نسبت به اوتیسم، باورهایی که مبنای علمی برخی تئوریهای روانشناسی اوتیسم شد.

۲ بر مبنای اطلاعات درون متن، نویسنده با کدام یک از موارد زیر، توافق بیشتری دارد؟

در معاینات کودکان مبتلا به اوتیسم، بایستی تاریخچه فرد مبتلا از زمان قبل از ابتلا مورد بررسی قرار گیرد.

واکنش برخی والدین به ابتلای فرزندانشان به اوتیسم چنان است که ممکن است امکان دستیابی به معالجه بهتر را سخت کند.

عوامل متعدد و متنوعی در پیدایش بیماری اوتیسم دخیل می باشند اما برخی از این عوامل مانند شغل والدین نسبت به دیگر عوامل تأثیر گذارترند.

۱) I و II

۲) فقط I

۳) II و III

۴) I و III

۳ کدام یک از موارد زیر را می توان از متن فوق استنباط کرد؟

۱) تشخیص عارضه اوتیسم به دلیل پیچیدگی افراد اوتیستیک، کاری بس دشوار می باشد.

۲) چنانچه با کودکان اوتیستیک درست و منطقی رفتار شود، آنها توانایی داد و ستد عاطفی را خواهند داشت.

۳) ارتباط عاطفی با کودکان مبتلا به اوتیسم امری تقریباً غیرممکن است چرا که آنها تحریکات حسی را به گونه ای دیگر درک می کنند.

۴) رابطه مستقیمی بین توانایی کودکان اوتیستیک در برقراری ارتباط چشمی و نبوغ آنها وجود دارد.

۴ کدام مورد، در مواجهه با مشکل اوتیسم، اولویت بیشتری دارد؟

۱) حمایت خانواده با دادن تجربه زندگی روزمره و مهارت های تحصیلی به کودک مبتلا به اوتیسم

۲) حفظ ایجاد امید بهبود در کودک با برقراری روابط عاطفی با او

۳) ایجاد تغییر در سبک زندگی و روابط اجتماعی و عاطفی خانواده

۴) برخورد مناسب والدین هنگام تشخیص اوتیسم و شروع هرچه سریع تر مداخلات درمانی

۵ کدام مورد، توصیف مناسبی در خصوص نگرش نویسنده نسبت به اوتیسم می باشد؟

۱) علایم آن را با توجه به علل این بیماری طبیعی میدانند و واکنش منفی والدین در مقابل این بیماری خشمگین است.

۲) در ابتدا انتقادی و کمی عامیانه و غیرعلمی است اما رفته رفته منطقی تر می شود.

۳) اوتیسم را مشکل جدی نمی داند و درمان کامل آن را اگرچه سخت ولی ممکن می داند.

۴) مشکل اوتیسم علیرغم واقعیت ها معمولاً اغراق آمیز بیان شده و با آن غیرمنطقی برخورد شده است.

... پاسخ های شما

۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴

پاسخنامه تشریحی

۱- گزینه «۴» صحیح است.

بهترین عنوان برای یک متن می بایست جامع و مانع باشد. جامعیت یک متن را می توان از دید کلی نسبت به متن (جمله اول هر پاراگراف) پیدا کرد.

پاراگراف اول: در مورد باورهای جامعه و همچنین نظر نویسنده در مورد کلیات بیماری اوتیسم است.

پاراگراف دوم: در مورد علل پیدایش اوتیسم می باشد.

پاراگراف سوم: در مورد اقدامات درمانی و رفتار والدین در این زمینه می باشد.

پاراگراف چهارم: به آموزش های ویژه و امکان بهبود کودکان مبتلا به اوتیسم اشاره می کند.

با توجه به توضیحات فوق، عبارت گزینه سوم «اوتیسم: علل پیدایش، اقدامات درمانی، پیشگیرانه و آموزشی»؛ بهترین عنوان برای متن است. اوتیسم در پاراگراف اول، علل پیدایش در پاراگراف دوم، اقدامات درمانی در پاراگراف سوم، پیشگیرانه و آموزشی در پاراگراف چهارم توضیح داده شده اند.

۲- گزینه «۴» صحیح است.

I. با توجه به خطوط پایانی پاراگراف اول توجه کنید «در آزمایشات پاراکلینیکی کودکان مبتلا به اوتیسم باید عوامل قبل و بعد مورد بررسی قرار گیرد».

II. با توجه به سطر ۵۶ پاراگراف سوم درست «بسیاری از والدین، زمانی که تشخیص اوتیسم برای کودکان شان مطرح می شود، برخورد مناسب با مسأله نمی کنند و در واقع دچار نوعی انکار می شوند و از هرگونه اقدامی ناامید می شوند هر چه اقدامات زودتر انجام شوند، نتایج بهتر خواهند بود» است

III. نادرست است؛ در پاراگراف دوم به برخی از عوامل و فاکتورهایی که در پیدایش اوتیسم دخیل هستند، اشاره شده اما در متن شغل والدین عنوان نشده است و مهم تر از آن اینکه؛ در متن اولویت بندی عوامل صورت نگرفته، لذا برای عبارت برخی عوامل تأثیرگذارترند (x) هیچ قرینه ای در متن وجود ندارد.

۳- گزینه «۲» صحیح است.

x **گزینه ۱:** تشخیص عارضه اوتیسم به دلیل پیچیدگی افراد اوتیستیک، کاری بس (x) دشوار میباشد. در سطر عنوان شده به دلیل تنوع تظاهرات کلینیکی طیف تشخیص بیمار اوتیستیک مشکل است، بنابراین در این گزینه اولاً نسبت به متن سوال مبالغه یا بزرگنمایی صورت گرفته است (**تشخیص اوتیسم مشکل است و نه بس مشکل**)؛

✓ **گزینه ۲:** با توجه به جمله «این کودکان تحریکات حسی را به گونه ای متفاوت درک می کنند» در سطر دهم و همچنین جملات پاراگراف چهارم می توان نتیجه گرفت که چنانچه با کودکان اوتیستیک درست و منطقی رفتار شود، آنها توانایی داد و ستد عاطفی را خواهند داشت.

x **گزینه ۳:** «ارتباط عاطفی با کودکان مبتلا به اوتیسم امری تقریباً غیرممکن (x) است چرا که آنها تحریکات حسی را به گونه ای دیگر درک می کنند». بنابراین در گزینه ۳ نیز مبالغه (**بزرگنمایی یا غلو**) صورت گرفته است. ارتباط عاطفی مشکل است نه غیر ممکن.

x **گزینه ۴:** برای رابطه توانایی کودکان در برقراری ارتباط چشمی و نبوغ آنها هیچ قرینه ای در متن وجود ندارد.

۴- گزینه «۴» صحیح است.

با توجه به پاراگراف سوم و همچنین پاراگراف چهارم، گزینه ۴ صحیح بوده و می‌توان نتیجه گرفت که در مواجهه با اوتیسم برخورد مناسب والدین هنگام تشخیص اوتیسم و شروع هرچه سریع‌تر مداخلات درمانی اولویت بیشتری دارد.

سطر ۵۲ پاراگراف سوم: «مراجعه به متخصص اولین قدمی است که والدین باید بردارند هرچه اقدامات زودتر انجام شوند، نتایج بهتر خواهند بود»

سطر ۸۰ پاراگراف چهارم: « نکته مهم، شروع هرچه سریع‌تر مداخلات درمانی است و»

۵- گزینه «۴» صحیح است.

گزینه ۱: علایم آن را با توجه به علل این بیماری طبیعی می‌داند و واکنش منفی والدین در مقابل این بیماری خشمگین (x) است.

گزینه ۲: در ابتدای متن برخی از باورهای جامعه نسبت به کودکان اوتیسم عنوان شده و نگرش نویسنده نیست. بنابراین نگرش نویسنده در ابتدا انتقادی و کمی عامیانه و غیرعلمی (x) نیست.

گزینه ۳: اوتیسم را مشکل جدی نمی‌داند (x) و درمان کامل آن را اگرچه سخت ولی ممکن می‌داند. نویسنده به بهبود و درمان اوتیسم معتقد است اما هیچگاه به درمان کامل اشاره‌ای نشده است.

گزینه ۴: نویسنده در ابتدای متن به بیان باورهای جامعه در توصیف

کودکان اوتیسم پرداخته است. «**کودکان مبتلا به اوتیسم هرگز**

ارتباط چشمی برقرار نمی‌کنند، کودکان اوتیستیک نبوغ

دارند. کودکان مبتلا به اوتیسم هرگز صحبت نمی‌کنند،

..... محبت خود نیستند، نمی‌توانند به دیگران

لبخند بزنند، کودکان اوتیستیک تماس جسمی محبت‌آمیز

برقرار نمی‌کنند و» و بعد از این جملات به بیان نگرش

خود پرداخته است «**کودکان تحریکات حسی را به گونه‌ای**

متفاوت درک می‌کنند..... گاهی اوقات کودکان مبتلا به

اوتیسم باهوش هستند ولی.....»

بنابراین با توجه به متن و کلمه «**هرگز**» می‌توان گفت که

مشکل اوتیسم علیرغم واقعیت‌ها معمولاً اغراق‌آمیز بیان شده و با آن غیرمنطقی برخورد شده است.

■ راهنمایی: متن را به دقت بخوانید و پاسخ سوال‌هایی که در زیر آن آمده است با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید.

است، لزوماً باید به زمینه و بافت هر اثر توجه و دقت کامل داشته باشد. بافت و ساختار تحت تأثیر عوامل سه‌گانه‌ای به شرح زیر قرار می‌گیرد:

(۳۵) ۱- نوع ساخت و شکل استفاده از یک شیء مصنوع یا خانه یا هر چیز دیگری توسط مالکان اصلی آن، جهت واقع شدن یک محل زندگی ممکن است با توجه به موقعیت خورشید در بعدازظهرهای فصل تابستان تعیین شود و به این دلیل که هدف توجه باستان‌شناسی، بازسازی و بررسی گذشته است، این جنبه بافت و ساختار دارای اهمیت بسیاری است.

۲- نحوه قرار گرفتن شیء در زمین. برخی از موارد اکتشافی، مانند قبور و آرامگاه‌های سلطنتی یا آثار و بقایا، عمدتاً اقوام و مردمان دوره گذشته در زیر زمین دفن یا پنهان شده‌اند. آثار و بقایای دیگر به واسطه پدیده‌های طبیعی نابود شده‌اند. خانه‌ها و زیستگاه‌های مخروبه که متروک مانده‌اند، در اثر جریان شن یا پوشش گیاهی تدریجاً از نظرها ناپدید گردیده‌اند. لیکن، یکی از شهرهای دوران روم باستان موسوم به «هرکولانوم» در ایتالیا، در اثر انفجار فاجعه‌آمیز کوه آتشفشان «وزوویوس» در اوت ۱۹۷۹، به سرعت زیر خاکستر مدفون گردید.

(۵۵) ۳- تاریخ و پیشینه بعدی اثر مدفون شده در زیرزمین. آیا محل تدفین یا گور و بقایای درون آن‌ها در اثر گورها و دفن‌های بعدی خراب شده یا به هم خورده‌اند، یا این‌که آیا محل باستانی در اثر جریان آب از بین رفته است؟

(۶۰) بافت و محتوای هر اثر و مدرک باستان‌شناسی تحت تأثیر دوجریان قرار می‌گیرد: اول، شناخت رفتار اولیه اقوام و مردمانی که آثار را ساخته و مورد استفاده قرار داده‌اند و دوم، وقایع و رویدادهایی

سفر بعد زمانی باستان‌شناسی بر پایه اصول اساسی «زمین‌شناسی طبقاتی یا چینه‌شناسی» اصل «سطوح و طبقات» که توسط «همگونه‌گرایان» در اوایل قرن نوزدهم عنوان گردید، استوار است. (۵) اصل «سطوح و طبقات» تأکید می‌کند که لایه‌های زمین‌شناسی بر روی هم قرار گرفته‌اند و به صورت یک «کیک» مجسم می‌شود. وجود سنگ‌ها و صخره‌ها در مناطق ساحلی نیز از نمونه‌های قابل توجه به شمار می‌آیند. بدیهی است هر اثری که در پایین‌ترین لایه و طبقه پیدا شود (یک نمونه سنگ باشد یا اثری ساخته و پرداخته انسان)، قبل از اینکه سطوح و طبقات فوقانی بر روی یکدیگر قرار گرفته باشند، چنین اثری در عمق و لایه تحتانی قرار گرفته است. به بیانی دیگر، طبقات تحتانی تر، (۱۰) قدیمی‌تر از سطوح و طبقاتی هستند که در لایه‌های فوقانی تر قرار گرفته‌اند. اصل مشابهی نیز در مورد محل‌های باستان‌شناسی وجود دارد؛ بدین صورت که ابزار و آثار خانه‌ها و آثار دیگر موجود در سطوح و لایه‌های یک محل باستانی، در مورد طبقات سطوح و وضعیت همجواری‌شان یا طبقاتی که در آن‌ها کشف شده‌اند، قابل تاریخ‌گذاری می‌باشند. «بافت باستان‌شناسی» در نتیجه ثبت و ضبط دقیق «ماتریس»، بعد زمانی و مکانی و ارتباط و همجواری آثار و اشیاء حاصل می‌گردد. ساختار (۲۵) باستان‌شناسی، موضوعی بسیار فراگیرتر از صرف پیدا کردن یک محل، و وضعیتی در زمان و مکان است؛ ساختار، مربوط به این است که یک اثر چطور و چگونه در محل کشف قرار گرفته از زمانی که صاحب یا صاحبان اثر، آن را رها کرده و (۳۰) بر جای نهاده‌اند تا زمان کشف مجدد، چه چیزهایی اتفاق افتاده است. هر کسی که درصدد بررسی و بازسازی رفتار انسان یا نظام‌های فرهنگی باستانی

که در دوره‌ها و زمان‌های بعدی اتفاق افتاده است: (۶۵) بافت و محتوای اولیه، در واقع بافت اصلی اثر باستان‌شناسی است که پس از عدم استفاده از سوی صاحبانش، از سوی انسان یا طبیعت مورد صدمه و آسیب واقع نشده باشد. یکی از پیکارگران دوران موسوم به «عصر آهن»، در اثر زخمی در جریان نبردی علیه ارتش رومی‌ها جان می‌دهد و در سال ۴۳ میلادی در محلی به نام «مایدل کاسل» به خاک سپرده می‌شود. بازماندگان سریعاً جسد متوفی را در گودالی دفن کرده‌اند و تا زمان کشف آن توسط باستان‌شناسان انگلیسی «سِر مور تیمر ویلر» در اواخر دهه ۱۹۳۰، اسکلت‌ها کاملاً دست نخورده و عاری از هرگونه صدمه باقی مانده بود. هرگاه بافت و محتوای اولیه اثری توسط فعالیت‌های بعدی مورد صدمه و آسیب قرار گیرد، بافت ثانویه به دست می‌آید. غالباً اتفاق می‌افتد که کاوشگران (۸۰) در محدوده یک گورستان، اسکلت‌هایی صدمه دیده و غیرکامل کشف می‌کنند که در اثر دفن مردگان در دوره‌های بعدی نیز، قبور مورد آسیب و تخریب قرار گرفته‌اند. نمونه چنین موردی در مقبره فرعون مصر به نام «توتانخامون» دیده می‌شود که (۸۵) دزدان و غارتگران احتمالاً لوازم و اشیای اصلی درون آرامگاه را، در جستجوی طلا و روغن‌های قیمتی برهم زده‌اند. در موارد و نمونه‌های دیگری نیز مشاهده می‌شود که آثار و اشیای در اثر برخی عوامل طبیعی مانند باد و اوضاع اقلیمی، از وضعیت اولیه‌شان خارج شده و در هم می‌ریزند. بسیاری از ابزار آلات دوران موسوم به «عصر سنگ» مکشوف در طبقات شنی رودخانه‌های منطقه اروپا در اثر بروز سیلاب‌ها، به بخش‌ها و محل‌های دورتری از محل اصلی رسوبی‌شان حمل شده‌اند. تمام این آثار به (۹۵) هم ریخته که از وضعیت اولیه خارج شده‌اند، در طبقه‌بندی «بافت و محتوای ثانویه» قرار می‌گیرند.

- ۱ بر طبق متن، باستان‌شناسان برای تعیین تقدم و تأخر آثار مکشوفه خود، از
- ۱) عواملی که بافت و ساختار باستان‌شناسان را تحت تأثیر قرار می‌دهند، سود می‌جویند.
- ۲) بافت و ساختار لایه‌ای که در آن آثار باستانی مدفون می‌گردند، استفاده می‌کنند.
- ۳) اصلی منطقی که در «زمین‌شناسی چینه‌شناسی» ریشه دارد، استفاده می‌کنند.
- ۴) دانش تخصصی زمین‌شناسان درباره چگونگی تشکیل لایه‌های زمین‌شناسی بهره می‌برند.
- ۲ اثری باستانی که در اثر عوامل طبیعی تغییر وضعیت داده است،
- ۱) به لحاظ بازسازی و بررسی گذشته، بیشتر از آثار دیگر، مورد توجه باستان‌شناسان قرار می‌گیرد.
- ۲) می‌تواند متعلق به عصر سنگ باشد.
- ۳) از نحوه قرار گرفتن آن در زمین تشخیص داده می‌شود.
- ۴) از طریق اصول زمین‌شناسی طبقاتی یا چینه‌شناسی قابل بازیافت است.
- ۳ کدام‌یک از موارد زیر، با توجه به اطلاعات مندرج در متن، صحیح است؟
- I. تمام آثار باستانی که به هر دلیلی آسیب دیده و دیگر موجود نیستند، بافت و محتوای ثانویه نامیده می‌شوند.
- II. اجساد دفن شده، بهترین نمونه از بافت و محتوای اولیه محسوب می‌گردند.
- III. اگر سیل وسیله‌ای را از محل اصلی خود به محل دیگر برده و مدفون کند، آن وسیله نه بافت و محتوای اولیه و نه بافت و محتوای ثانویه دارد.
- IV. جنگ یکی از عواملی است که برخی بافت‌های اولیه را به بافت ثانویه تبدیل می‌کند.

- ۱) I و IV
- ۲) فقط I
- ۳) فقط III
- ۴) هیچ کدام

- ۴ در کدام قسمت از متن، از قیاس استفاده شده است؟
- ۱) پاراگراف ۲
- ۲) آخرین پاراگراف
- ۳) پاراگراف ۷
- ۴) پاراگراف ۳
- ۵ بر طبق متن، جهت دریافتن اطلاعات در مجموعه‌های فرهنگی باستانی، به کدام یک از موارد زیر، باید توجه خاص داشت؟

- ۱) اولیه یا ثانویه بودن بافت و محتوای هر اثر و مدرک باستان‌شناسی
- ۲) اصل «سطوح و طبقات» از اصول زمین‌شناسی طبقاتی یا چینه‌شناسی
- ۳) تعیین دقیق محلی که آثار باستانی، نخستین بار در آنجا قرار گرفته‌اند.
- ۴) عواملی که بافت و ساختار باستان‌شناسی را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

... پاسخ‌های شما

۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴
۱	۲	۳	۴

پاسخنامه تشریحی

۱- گزینه «۳» صحیح است.

با توجه به مبحث واژگان خاص (واژگان راهنما) ابتدا به صورت سوال توجه می‌کنیم:

صورت سوال: «بر طبق متن، باستان‌شناسان برای تعیین تقدم و تأخر آثار مکشوفه خود، از».

در صورت سوال عبارت تعیین تقدم و تأخر آثار مکشوفه یک عبارت خاص است (واژگان راهنما) که با پیدا کردن عین عبارت یا معادل‌هایی معنایی آن در متن و خواندن دقیق چند خط بالاتر و چند خط پایینتر آن می‌توان به درستی به تست پاسخ داد.

در این تست از آنجا که تعیین تقدم و تأخر مربوط به زمان است پس معادل صورت سوال تعیین بُدِ زمانی باستان‌شناسی است که در پاراگراف اول مورد بررسی قرار گرفته است.

پاراگراف اول: «بُعدِ زمانی باستان‌شناسی بر پایه اصول اساسی «زمین‌شناسی طبقاتی یا چینه‌شناسی» استوار است»؛ بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

۲- گزینه «۳» صحیح است.

مشابه سوال قبلی ابتدا به واژگان خاص (واژگان راهنما) صورت سوال توجه کنید:

صورت سوال: «اثری باستانی که در اثر عوامل طبیعی تغییر وضعیت داده است،».

با توجه به پاراگراف آخر، عبارت صورت سوال به «بافت و محتوای ثانویه» اشاره دارد، بنابراین می‌بایست با تمرکز بر پاراگراف آخر (پاراگراف هشتم) به سوال پاسخ داد.

در سطر ۹۸ پاراگراف آخر آمده است که: «بسیاری از ابزار آلات دوران موسوم به «عصر سنگ» مکشوف در طبقات شنی رودخانه‌های منطقه اروپا در طبقه‌بندی بافت و محتوای ثانویه قرار می‌گیرند» بنابراین بافت و محتوای ثانویه می‌تواند متعلق به عصر سنگ یا هر عصر دیگری باشد و گزینه ۳ درست است.

۳- گزینه «۴» صحیح است.

I. تمام آثار باستانی که به هر دلیلی آسیب دیده و دیگر موجود نیستند (X)، بافت و محتوای ثانویه نامیده می‌شوند.

طبق متن آثار به هم ریخته که از وضعیت اولیه خارج شده‌اند، در طبقه‌بندی بافت و محتوای ثانویه قرار می‌گیرند نه آثاری که دیگر موجود نیستند!!!

II. اجساد دفن شده، بهترین نمونه (X) از بافت و محتوای اولیه (X) محسوب می‌گردند.

اجساد دفن شده هم می‌توانند بافت و محتوای اولیه باشند هم بافت و محتوای ثانویه. در پاراگراف هشتم یکی از پیکارگران دوران موسوم به عصر آهن به‌عنوان مثالی برای بافت اولیه و در پاراگراف نهم، نیز به نمونه‌های ثانویه اجساد دفن شده اشاره شده است. در ضمن هیچ‌جا متن بافت‌های اولیه رتبه بندی نشده‌اند.

III. اگر سیل و سیله‌ای را از محل اصلی خود به محلی دیگر برده و مدفون کند، آن وسیله نه بافت و محتوای اولیه و نه بافت و محتوای ثانویه دارد.

بافت و محتوای اولیه، در واقع بافت اصلی اثر باستان‌شناسی است و اگر بافت از وضعیت اولیه خارج شود، بافت و محتوای ثانویه نامیده می‌شود بنابراین آثار موجود یا بافت محتوای ثانویه هستند و یا اولیه.

IV. هر چند جنگ می‌تواند بافت و محتوای اولیه را به ثانویه تبدیل کند، اما در متن این موضوع مطرح نشده باشد.

تذکر: در این گونه سوالات با توجه به گزینه‌ها، الزاماً نیازی به بررسی تمام گزاره‌ها نیست؛ مثلاً در این سوال از آنجا که گزاره (I) به وضوح غلط است، گزینه‌های ۱ و ۲ به راحتی رد می‌شوند و با توجه به دو گزینه دیگر، تنها کافی است که گزاره (III) بررسی شود و این گزاره هم نسبت به دو گزاره دیگر راحت‌تر رد می‌شود، بنابراین پاسخ گزینه ۴ می‌شود.

۴- گزینه «۱» صحیح است.

در ابتدای پاراگراف دوم آمده است که اصل «سطوح و طبقات» تأکید می‌کند که لایه‌های زمین‌شناسی بر روی هم قرار گرفته‌اند و به صورت یک «کیک» مجسم می‌شود، بنابراین در این پاراگراف، مقایسه بین لایه‌های زمین‌شناسی و کیک صورت گرفته است.

۵- گزینه «۴» صحیح است.

با توجه به مبحث واژگان خاص ابتدا به صورت سوال توجه می‌کنیم:
سوال: بر طبق متن، جهت دریافتن اطلاعات در مجموعه‌های فرهنگی باستانی، به کدام یک از موارد زیر، باید توجه خاص داشت؟
در خط ۳۵ معادل عبارت صورت سوال بصورت «نظام‌های فرهنگی» باستانی آمده است.

«هر کسی که درصدد بررسی و بازسازی رفتار انسان یا نظام‌های فرهنگی باستانی است، لزوماً باید به زمینه و بافت هر اثر توجه و دقت کامل داشته باشد بافت و ساختار تحت تأثیر عوامل سه‌گانه‌ای به شرح زیر قرار می‌گیرد:.....».

بنابراین جهت دریافتن اطلاعات در مجموعه‌های فرهنگی باستانی، باید به عواملی که بافت و ساختار باستان‌شناسی را تحت تأثیر قرار می‌دهند، توجه خاص داشت و گزینه ۴ درست است.

■ راهنمایی: متن را به دقت بخوانید و پاسخ سوال‌هایی که در زیر آن آمده است با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید.

اولیه، تغییر سیستم‌های حمل و نقل بازار، تغییرات پیرامونی و ملاحظات شهرنشینی می‌توانند سازمان‌ها را وادار به تغییر محل کنند. [۲]

(۳۵) مطابق آنچه که گفته شد، انجام مطالعات دقیق مکان‌یابی قبل از استقرار و راه‌اندازی صنایع، اهمیت فراوانی دارد و می‌تواند نقش پیشگیرانه در هزینه‌های مازاد و مشکلات مربوط داشته باشد. شواهد متعدد در داخل و خارج از کشور نشان می‌دهند که مکان‌یابی نامناسب و بدون انجام مطالعات دقیق برخی از طرح‌ها و صنایع، ادامه فعالیت آنها را با هزینه‌های فراوان روبه‌رو ساخته و در مواردی هم غیرممکن کرده است. [۳]

شروع مطالعات مکان‌یابی به آغاز قرن بیستم بر می‌گردد. در گذشته، استقرار صنایع براساس بهینه‌سازی هزینه‌ها و درآمدها صورت می‌پذیرفت، اما با پیچیده‌تر شدن روابط صنعتی و اهمیت یافتن مقولاتی مانند محیط زیست و ایجاد توازن در توسعه اقتصادی، بر پیچیدگی تصمیم‌های مکان‌یابی افزوده شده است. [۴]

سطر یکی از فعالیت‌های عمده انسان در روی کره زمین فعالیت‌های صنعتی است. هرچند که فعالیت‌های صنعتی در مقایسه با دیگر فعالیت‌ها سطح کوچکی را اشغال می‌کنند، اما احتیاج میلیاردها انسان را از لحاظ خوراک، پوشاک، مسکن و دیگر لوازم ضروری زندگی برطرف می‌سازند. فعالیت‌های صنعتی بیشتر منطبق بر نقاطی است که در آنجا جمعیت بیشتر، سطح زندگی بالاتر، حجم معاملات زیادتر، شبکه راه‌های ارتباطی گسترده‌تر و بازارهای داخلی نیرومندتر و قدرت نظامی و سیاسی بیشتر باشد.

مکان‌یابی از جمله تصمیم‌های بنیادین و استراتژیک است که تاثیر به‌سزایی بر جنبه‌های مختلف عملکردی سازمان دارد. از آنجایی که صنعت در مکان انتخاب شده برای مدت طولانی استقرار خواهد یافت و نیز تغییر مکان مستلزم صرف هزینه و زمان بسیار زیاد است، از این‌رو تصمیم‌گیری در مورد مکان یک صنعت، دارای اثرات بلندمدت بوده و اثرات نامطلوب آن، اغلب غیرقابل جبران است؛ به عبارت دیگر، در صورتی که مکان مناسبی برای یک فعالیت اقتصادی انتخاب نشود، ممکن است که تمام تلاش‌های دیگر سازمان برای بهبود عملکرد، کاهش هزینه‌ها و اجرای برنامه‌ها تحت‌الشعاع قرار گیرد. [۱]

(۲۵) مطالعات نشان می‌دهد که بسیاری از صنایع با گذر زمان و بروز تغییرات در پارامترهای محیطی، بازار، محصول، مواد خام و غیره، برای دست‌یابی به شرایط بهتر، مبادرت به تغییر مکان می‌کنند. در برخی از موارد، باقی ماندن در مکان فعلی، ممکن است که صرفه اقتصادی نداشته و با مشکلات فراوانی روبه‌رو باشد. برای مثال، وضع قوانین و مقررات جدید، ملاحظات زیست‌محیطی، تغییر مواد